

προίκα

προίκα, η, ουσ. [<αρχ. προίξ, αιτιατ. προῖκα], η προίκα. **1.** αυτό που κατέχει κάποιος ως γνώση και που μπορεί να το χρησιμοποιήσει προς όφελός του ή για να βελτιώσει την κατάστασή του, ιδίως την οικονομική: «παντρεύτηκε ένα καλό κορίτσι, που εκτός απ' τα προικιά που του 'δωσε, έχει και προίκα τα λογιστικά της για μια δύσκολη στιγμή». **2.** οτιδήποτε θεωρεί κάποιος ως ξεχωριστό απόκτημα που θα καλυτερεύσει τη ζωή του: «για μένα προίκα είναι η καλή σου καρδιά». (Λαϊκό τραγούδι: θα πάρω μόνο, **προίκα** μου, για σπίτι και παλάτια, την μαύρη την ελίτσα σου και τα γλυκά σου μάτια).

- αν ήταν η βλακεία κέντημα, θα 'χε κάνει την προίκα του, βλ. λ. [κέντημα](#).

- αν ήταν η μαλακία κέντημα, θα 'χε κάνει την προίκα του, βλ. λ. [κέντημα](#).

- έχει (την) προίκα αφάγωτη, ο άντρας για τον οποίο γίνεται λόγος, δεν παντρεύτηκε ακόμα, είναι ελεύθερος: «αυτός ο νέος και μορφωμένος είναι και καλή δουλειά έχει και μπορεί να πάει καλύτερα, γιατί έχει την προίκα αφάγωτη». Λέγεται με την έννοια πως, αφού δεν παντρεύτηκε, δεν πήρε από καμιά γυναίκα προίκα.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας